

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till 2008 års
postlagsutredning (N 2008:12)

Dir.
2009:73

Beslut vid regeringssammanträde den 27 augusti 2009

Sammanfattning av tilläggsuppdraget

Den särskilda utredaren ska, utöver nuvarande uppdrag (dir. 2008:128), studera effekterna av samgåendet mellan Posten AB och Post Danmark A/S (prop. 2007/08:143, bet. 2007/08:NU13, rskr. 2007/08:253) på den samhällsomfattande posttjänsten. Utredaren ska också analysera eventuella följder av samgåendet för regleringen på postmarknaden. Utredaren ska vidare analysera konsekvenserna av de ändrade ägarförhållandena när det gäller tillgång till och beslutanderätt över den postala infrastrukturen, dvs. postboxar och postnummersystemet samt adressändring och eftersändning. Även frågan om Post- och telestyrelsens (PTS) ekonomiska tillsyn och PTS och Konkurrensverkets (KKV) roll när det gäller konkurrensfrämjande arbete ska analyseras.

Med ändring av den beslutade tiden för redovisning ska utredaren redovisa det ursprungliga uppdraget i ett delbetänkande senast den 30 september 2009 och tilläggsuppdraget i ett slutbetänkande senast den 31 december 2009.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 6 november 2008 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att analysera Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/6/EG av den 20 februari 2008 om ändring av direktiv 97/67/EG beträffande fullständigt genom-

förande av gemenskapens inre marknad för posttjänster (EUT L 52, 27.2.2008, s. 3, Celex 32008L0006). Utredaren ska analysera de olika möjligheter till finansiering av den samhällsomfattande tjänsten som ges i 2008 års postdirektiv och lämna förslag till hur dessa bestämmelser bör genomföras i postlagen (1993:1684). Utredaren ska också analysera om bestämmelserna i 1997 års postdirektiv¹ om redovisning och avgifter genomförts i den svenska regleringen på ett ändamålsenligt sätt samt överväga om systemet för konsumentklagomål i Sverige uppfyller postdirektivets bestämmelser. Vidare ska utredaren göra en allmän översyn av postlagen. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2009.

Behovet av en översyn

Regeringen överlämnade den 24 april 2008 propositionen Samgående mellan Posten AB och Post Danmark A/S (prop. 2007/08:143) till riksdagen. Den 18 juni 2008 beslutade riksdagen att godkänna samgåendet i enlighet med förslagen i propositionen (bet. 2007/08:NU13, rskr. 2007/08:253).

Bakgrunden till samgåendet mellan Posten AB och Post Danmark A/S är bland annat den förändrade postmarknaden. Ett samgående förväntas trygga postutdelningen i hela landet även i framtiden. I propositionen aviserade regeringen att den avsåg att studera effekterna av samgåendet på den samhällsomfattande posttjänsten och eventuella följder för regleringen på postmarknaden.

Vid riksdagsbehandlingen av propositionen anförde näringsutskottet att det är av största vikt att konkurrensförutsättningarna efter samgåendet är likvärdiga och icke-diskriminerande. Utskottet påpekade också att frågan om

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna (EGT L 15, 21.1.1998, s. 14, Celex 3997L0067).

ansvarsfördelning för konkurrensfrågorna mellan PTS och KKV borde övervägas i detta sammanhang.

Utskottet konstaterar att en viktig del i en fri och rättvis konkurrens på postmarknaden är utformningen av och tillgängligheten till den postala infrastrukturen. Denna innefattar postboxar och postnummersystemet, vilka regleras i postlagen, samt adressändring och eftersändning. Det är framför allt villkoren för postnummersystemet och adressändring som på sikt kan komma att påverkas av samgåendet.

Utskottet påpekade att det utgick från att regeringen i samband med en aviserad beredning av regleringen på postmarknaden kommer att studera effekterna av samgåendet från konkurrenssynpunkt och med hänsyn till den postala infrastrukturen. Utskottet aviserade också att effekterna av samgåendet på den samhällsomfattande posttjänsten och eventuella följder för regleringen på postmarknaden skulle analyseras.

Tilläggsuppdraget

Utöver nuvarande uppdrag ska utredaren studera effekterna av samgåendet mellan Posten AB och Post Danmark A/S på den samhällsomfattande posttjänsten och eventuella följder för regleringen på postmarknaden. De ändrade ägarförhållandena aktualiserar bland annat vissa konkurrensfrågor som gäller tillgång till och beslutanderätt över den postala infrastrukturen. Exempelvis bör utredaren analysera frågan om vem som ska förfoga över postnummersystemet och ha beslutanderätt över detta. Detsamma gäller tillgången till postboxar.

Adressändringar och eftersändningar hanteras i dag av Svensk Adressändring AB som ägs till 85 procent av Posten AB och till 15 procent av Bring CityMail Sweden AB. Mot bakgrund av de förändrade förutsättningarna ska utredaren även analysera om verksamheten bör bedrivas i annan form eller hur det framtida ägandet av Svensk Adressändring AB ska vara utformat, för att konkurrensneutraliteten ska kunna upprätthållas.

Samgåendet aktualiserar också frågan om hur en effektiv ekonomisk tillsyn ska bedrivas med hänsyn till de ändrade förhållandena. Förändringarna innebär nya och mer komplexa förutsättningar för PTS ekonomiska tillsyn, eftersom den bland annat syftar till att den samhällsomfattande posttjänsten ska tillhandahållas till rimliga priser och vara kostnadsorienterad. Förändringarna kan komma att kräva nya metoder och rutiner i den ekonomiska tillsynen. Utredaren ska utifrån dessa utgångspunkter analysera PTS roll när det gäller den ekonomiska tillsynen och även analysera frågan om PTS och KKV:s roll när det gäller konkurrensfrämjande arbete.

Utredaren ska lämna förslag till de författningsändringar som övervägandena ger upphov till.

Tilläggsuppdragets genomförande

Utredaren ska vid uppdragets genomförande samråda med PTS och KKV, andra berörda myndigheter, representanter för företag inom postsektorn och berörda organisationer. Utredaren ska dessutom beakta tidigare utredningars förslag såsom Postmarknad i förändring (SOU 2005:5). Utredaren ska kostnadsberäkna och lämna förslag till finansiering av eventuella förslag. Tilläggsuppdraget ska redovisas i ett slutbetänkande senast den 31 december 2009. Det ursprungliga uppdraget ska redovisas i ett delbetänkande senast vid den tidigare beslutade tidpunkten, dvs. den 30 september 2009.

(Näringsdepartementet)